

İletim Sistemi İşletim Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ

Amaç ve kapsam

Madde 1- Bu Tebliğ, “Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği”nin 8 inci maddesi gereğince, TEİAŞ’ın iletim sistemi işletim fiyatına ilişkin tarife önerisine esas alınacak iletim sistemi işletim gelir tavanının belirlenmesi amacıyla yapılacak hesaplamalara ilişkin usul ve esasları kapsar.

Tanımlar ve kısaltmalar

Madde 2- Bu Tebliğde geçen;

- 1. TEİAŞ:** Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketini,
- 2. İletim Sistemi İşletim Referans Geliri (ISIRG₀):** Elektrik piyasası hesap planı, düzenlemeye tabi unsurlar ve raporlamaya ilişkin tebliğ çerçevesinde hesaplanan Ulusal Yük Dağıtım Merkezinin hizmet maliyetleri ile yan hizmetlere ilişkin sabit maliyetlerinden oluşan kontrol edilebilir sistem işletim maliyeti dikkate alınarak uygulama dönemi başlangıcı için referans değer olarak belirlenen iletim sistemi işletim gelirini,
- 3. İletim Sistemi İşletim Geliri Tavanı (ISIGT):** İletim sistemi işletim fiyatının belirlenmesinde esas alınan sınır değeri,
- 4. Kontrol Edilebilir Sistem İşletim Maliyet Bileşeni (KSIMB):** Bir tarife dönemi için belirlenmiş İletim Sistemi İşletim Geliri Tavanının, kontrol edilebilir sistem işletim maliyetlerinin karşılanmasına yönelik olan kısmını,
- 5. Maliyet Farkı Düzeltme Faktörü (MFDF):** İletim Sistemi İşletim Referans Gelirinin, enflasyon ve verimlilik unsurları dikkate alınarak güncellenmesini sağlayan faktörü,
- 6. Elektrik Piyasası Endeksi (EPE):** Elektrik piyasası ortalama maliyet değişikliğinin yansıtılması amacıyla; İletim Sistemi İşletim Referans Geliri değerinin bir tarife dönemi başındaki cari fiyatlar bazına getirilmesinde, gelir farkı düzeltme bileşeni hesaplamalarında ve otomatik fiyatlandırmalarda kullanılan endeksi,
- 7. Elektrik Piyasası Endeksi Değişim Oranı (EPEDO):** Elektrik Piyasası Endeksinin belirlenen iki tarih itibarıyla iki değer arasındaki farkın ilk değere oranını,
- 8. Verimlilik parametresi (X):** TEİAŞ’ın verimliliğinin artırılmasının teşvik edilmesi için; yurt içi ve yurt dışı benzer uygulamalardaki performanslar göz önüne alınarak gelir düzenlemesi kapsamında yüzde cinsinden belirlenen parametreyi,
- 9. Gerçekleşen İletim Sistemi İşletim Geliri (GISIG):** Elektrik piyasası hesap planı, düzenlemeye tabi unsurlar ve raporlamaya ilişkin tebliğ uyarınca; bir tarife dönemi içinde elde edilen iletim sistemi işletim gelirinin, Elektrik Piyasası Endeksi yıl sonu kapanışına göre hesaplanan değerini,
- 10. Gelir Farkı (GF):** İlgili tarife dönemine ait iletim sistemi işletim gelir tavanının, Elektrik Piyasası Endeksi yıl sonu kapanışına göre hesaplanan değeri ile gerçekleşen iletim sistemi işletim geliri arasındaki farkı,
- 11. Gelir Farkı Düzeltme Bileşeni (GFDB):** Gelir Farkının belirlenen faiz oranına göre hesaplanan faiz tutarı ile birlikte dengelenmesinde kullanılan bileşeni,

12. Faiz Oranı (FO): Gelir Farkı Düzeltme Bileşeninin hesaplanmasında kullanılan ve bir tarife dönemi için Hazine Müsteşarlığı borçlanma faiz oranlarına göre Kurul tarafından belirlenen faiz oranını,

ifade eder.

İletim Sistemi İşletim Geliri Tavanının (ISIGT_t) hesaplanması

Madde 3- TEİAŞ'ın t tarife dönemi için sistem işletim geliri tavanı (ISIGT_t) aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$ISIGT_t = KSIMB_t + GFDB_t \quad (1)$$

Bu formülde geçen;

ISIGT_t TEİAŞ'ın t tarife döneminde elde edebileceği ve t tarife döneminin ilk günü EPE değerine göre hesaplanmış İletim Sistemi İşletim Geliri Tavanını (TL),

KSIMB_t (2) nci formüle göre hesaplanan ve TEİAŞ'ın t tarife döneminde elde edebileceği iletim sistemi işletim geliri tavanının kontrol edilebilir sistem işletim maliyeti bileşenini (TL),

GFDB_t (6) ncı formüle göre hesaplanan gelir farkı düzeltme bileşenini (TL),

ifade eder.

a) Kontrol Edilebilir Sistem İşletim Maliyeti Bileşeninin (KSIMB_t) hesaplanması

t tarife dönemi için geçerli Kontrol Edilebilir Sistem İşletim Maliyeti Bileşeni aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$KSIMB_t = ISIRG_0 \times MFDF_t \quad (2)$$

Bu formülde geçen;

ISIRG₀ TEİAŞ'ın İletim Sistemi İşletim Referans Gelirini (TL),

MFDF_t (3) üncü formüle göre hesaplanan ve t tarife dönemi için geçerli maliyet farkı düzeltme faktörünü,

ifade eder.

1) Maliyet Farkı Düzeltme Faktörü (MFDF_t) değerinin hesaplanması

t tarife dönemi için geçerli Maliyet Farkı Düzeltme Faktörü (MFDF_t), enflasyon ve verimlilik faktörleri göz önüne alınarak belirlenir ve aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$MFDF_t = MFDF_{t-1} \times (1 + EPEDO_t) \times (1 - X_t) \quad (3)$$

Bu formülde geçen;

MFDF_{t-1} uygulama dönemi içinde bir önceki tarife dönemi için geçerli maliyet farkı düzeltme faktörünü,

$EPEDO_t$ (4) üncü formüle göre hesaplanan t tarife dönemi için uygulanacak Elektrik Piyasası Endeksi Değişim Oranını,

X_t TEİAŞ’ın t tarife dönemi verimlilik parametresini,

ifade eder.

Uygulama döneminin ilk tarife dönemi için $MFDF_{t-1}$ değeri “1” olarak alınır.

2) Elektrik Piyasası Endeksi Değişim Oranı ($EPEDO_t$) değerinin hesaplanması

t tarife dönemi için geçerli Elektrik Piyasası Endeksi Değişim Oranı ($EPEDO_t$), aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$EPEDO_t = (EPE_{t-1} / EPE_{t-2}) - 1 \quad (4)$$

Bu formülde geçen;

EPE_{t-1} Elektrik Piyasası Endeksinin, t-1 tarife döneminin onbirinci ay sonu değerini,

EPE_{t-2} Elektrik Piyasası Endeksinin, t-2 tarife döneminin onbirinci ay sonu değerini,

ifade eder.

Bu formül birinci tarife dönemi için,

$$EPEDO_1 = (EPE_1 / EPE_0) - 1 \quad (5)$$

şeklinde uygulanır.

Bu formülde geçen;

$EPEDO_1$ uygulama döneminin ilk tarife dönemi için geçerli Elektrik Piyasası Endeksi Değişim Oranını,

EPE_1 Elektrik Piyasası Endeksinin, uygulama döneminin ilk tarife döneminin ilk günü için öngörülen değerini,

EPE_0 ISIRG₀ değerini oluşturan sabit fiyatlara karşılık gelen Elektrik Piyasası Endeksi değerini,

ifade eder.

b) Gelir Farkı Düzeltme Bileşeninin ($GFDB_t$) hesaplanması

t tarife dönemi için gelir farkı düzeltme bileşeni aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$GFDB_t = GF_{t-2} \times (1 + FO_{t-1}) \quad (6)$$

Bu formülde geçen;

GF_{t-2} (7) nci formüle göre hesaplanan TEİAŞ’ın t-2 tarife dönemi için İletim Sistemi İşletim Geliri Tavanı ile t-2 tarife döneminde gerçekleşen iletim sistemi işletim geliri arasındaki farkı (TL),

FO_{t-1} cari uygulama döneminin t-1 tarife dönemi için belirlenen ve yüzde olarak ifade edilen faiz oranını,

ifade eder.

Gelir farkı düzeltme bileşeni, uygulama döneminin ilk iki tarife dönemi için “sıfır” (0) olarak kabul edilir.

1) Gelir Farkı (GF_{t-2}) değerinin hesaplanması

t-2 tarife dönemi için yıl sonu Gelir Farkı, aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$GF_{t-2} = ISIGTYD_{t-2} - GISIG_{t-2} \quad (7)$$

Bu formülde geçen;

$ISIGTYD_{t-2}$ TEİAŞ’ın t-2 tarife dönemi için İletim Sistemi İşletim Geliri Tavanının Elektrik Piyasası Endeksi t-2 tarife dönem sonu değeri kullanılarak yeniden hesaplanan değerini (TL),

$GISIG_{t-2}$ TEİAŞ’ın gerçekleşen iletim sistemi işletim gelirinin, elektrik piyasası hesap planı, düzenlemeye tabi unsurlar ve raporlamaya ilişkin tebliğ hükümlerine uygun olarak Elektrik Piyasası Endeksi t-2 tarife dönem sonu değeri kullanılarak yeniden hesaplanan değerini (TL),

ifade eder.

Gelir düzenlemesinde lisansa derç edilecek parametreler

Madde 4- Gelir düzenlemesinde, TEİAŞ’ın iletim lisansına aşağıdaki parametrelerin değerleri derç edilir:

$ISIRG_0$ iletim sistemi işletim referans geliri

EPE_0 $ISIRG_0$ değerini oluşturan sabit fiyatlara karşılık gelen Elektrik Piyasası Endeksi değeri

X TEİAŞ’a tarife dönemleri itibarıyla uygulanacak verimlilik parametreleri

Uygulama

Dönemi Kurul kararı ile belirlenen dönemi.

Geçici Madde 1- ¹Elektrik Piyasasında Gelir ve Tarife Düzenlemesi Kapsamında Düzenlemeye Tabi Unsurlar ve Raporlamaya İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğin ek 5 inci maddesindeki düzenleme yürürlüğe girinceye kadar Elektrik Piyasası Endeksi olarak, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan Tüketici Fiyatları Endeksi kullanılır.

¹ 19 Kasım 2011 Tarihli ve 28117 Sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Tebliğ ile değiştirilmiştir.

11 Ağustos 2002 Tarihli ve 24843 Sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanmıştır.

Yürürlük

Madde 5- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 6- Bu Tebliğ hükümlerini Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı yürütür.